

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 5Csp/30/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121208342
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Matúš Kalanin
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2022:6121208342.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudcom JUDr. Matúšom Kalaninom v spore žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom Mýtina 48, 811 07 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 35 831 154, zastúpený JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom so sídlom Mýtina 48, 811 07 Bratislava - Staré Mesto, IČO: 37 927 795, proti žalovanej: B. R., B.. XX. XX. XXXX, O. X. Č. XXX, XXX XX Č., zastúpená Mgr. Ondrejom Barnom, advokátom so sídlom Zámocká 529/34, 091 01 Stropkov, IČO: 52 824 837, o zaplatenie 466,05 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 44,31 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 44,31 eur od 18.7.2018 do zaplatenia, a to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V prevyšujúcej časti súd žalobu žalobcu zamietá.

Súd určuje, že zmluvná podmienka - Poplatok za poskytnutie úveru: 30,- eur splatný najneskôr ku dňu prvého čerpania úveru, uvedená v čl. I. bode 7. Zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru „Flexipôžička“ zo dňa 8.12.2015 uzavretej medzi stranami sporu je neprijateľná.

Žalovanej priznáva proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 81% s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa podanou žalobou podanou na Okresnom súde Banská Bystrica dňa 7.1.2021 domáhal voči žalovanej zaplatenia sumy 466,05 eur, úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 466,05 eur od 18.7.2018 do zaplatenia a náhrady trov konania. Svoju žalobu odôvodnil tým, že právny predchodca žalobcu spoločnosť Všeobecná úverová banka a.s., poskytol žalovanému na základe zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru zo dňa 8.12.2015 pod číslom úverového účtu 3112965521 úver vo výške 1500,- eur, ktorý sa žalovaný zaviazal uhradiť formou zmluvne dojednaných pravidelných mesačných splátok. V rozpore so zmluvnými dojednaniami úverovej zmluvy dlžník svoj záväzok uhrádzať pravidelné mesačné splátky neplnil riadne a včas, čo žalobca preukazuje predloženým výpisom z úverového účtu. Právny predchodca žalobcu vyzval žalovaného na úhradu omeškaných úverových splátok s upozornením na možnosť vyhlásenia predčasnej splatnosti pohľadávky z dôvodu neplatenia. Nakoľko žalovaný napriek písomnej výzve právneho predchodcu žalobcu svoj dlh z titulu omeškaných úverových splátok nezaplatil, právny predchodca žalobcu v súlade so zmluvnými dojednaniami úverovej zmluvy a v súlade s čl. Všeobecných obchodných podmienok s označením „Podmienky požadovanej predčasnej splatnosti úveru (okamžitá splatnosť úveru) zo strany veriteľa“ vyhlásil ku dňu 20.6.2018 predčasnú splatnosť pohľadávky z úveru. Oznámenie o vyhlásení predčasnej splatnosti pohľadávky

z úveru s výzvou na zaplataenie dlžnej sumy bolo žalovanému doručené dňa 10.7.2018 v súlade s čl. Všeobecných obchodných podmienok s označením „Doručovanie a vyhlásenia klienta“. Nakoľko žalovaný v poskytnutej 7-dňovej lehote od doručenia oznámenia o vyhlásení predčasnej splatnosti úveru dlžnú sumu nezaplatil, voči právnenmu predchodcovi žalobcu sa tak od dostal do omeškania so zaplataením dlžnej sumy spolu s príslušenstvom. Na základe zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej medzi spoločnosťou Všeobecná úverová banka, a.s., ako postupcom a spoločnosťou Intrum Slovakia s.r.o. ako postupníkom dňa 14.02.2020 bola pohľadávka voči žalovanému z titulu nezaplateného úveru na základe úverovej zmluvy postúpená žalobcovi ako postupníkovi, o čom bol žalovaný upovedomený písomným oznámením postupcu o postúpení pohľadávky v súlade s ust. § 526 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Výška postúpenej pohľadávky bola postupcom vyčíslená ku dňu 1.7.2020. Žalovaný bol vyzvaný právnym zástupcom žalobcu na zaplataenie dlžnej sumy z titulu nesplateného úveru. Žalobca si v tomto konaní uplatňuje voči žalovanému len časť postúpeného nároku vo výške nesplatennej dlžnej istiny úveru vo výške 466,05 eur, spolu s príslušenstvom, ktorú žalovaný žalobcovi napriek predžalobnej upomienke nezaplatil.

2. Žalovaná v odpore proti platobnému rozkazu vydanému Okresným súdom Banská Bystrica dňa 21.1.2021 pod sp.zn 3Up/35/2021 uviedla, že v žalobe absentuje tvrdenie žalobcu o tom, z čoho pozostáva uplatňovaný nárok. Žalobu je potrebné zamietnuť. Zmluva obsahuje zmluvné podmienky, ktoré svojim obsahom vytvárajú hrubú nerovnováhu medzi stranami zmluvy v neprospech žalovanej, čo by mal súd zohľadniť a vyhlásiť za neprijateľné (poplatky za upomienky, poplatok za poskytnutie úveru). Žalovaná neuznala nárok žalobcu v celom rozsahu.

3. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s prílohami žaloby, a to Zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru z 8.12.2015, Žiadosťou o Flexipôžičku - bezúčelovú z 8.12.2015, Oznámením o splnení obchodných podmienok pre čerpanie Flexipôžičky z 8.12.2015, kópiou občianskeho preukazu a preukaz zdravotného poistenia žalovanej, Oznámením o výplate dôchodku žalovanej, Európskymi informáciami o spotrebiteľskom úvere z 8.12.2015, Všeobecnými obchodnými podmienkami Všeobecnej úverovej banky, a.s. účinnými od 1.4.2015, Štatútom benefitu - odmena za vernosť účinným od 12.9.2015, Certifikátom o výhre, Zoznamom dokladov k Flexipôžičke, podacím hárkom č. EPH219534740, Všeobecnými obchodnými podmienkami VÚB a.s. na poskytovanie spotrebiteľského úveru VÚBPÔŽIČKA fyzickým osobám - občanom účinnými od 1.4.2015, Prehľadom splácania, Treťou upomienkou z 7.5.2018, Poštovým podacím hárkom z 7.5.2018, Výzvou na predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom z 21.6.2018 s kópiou doručky, Prílohou k zmluve o postúpení pohľadávok, Oznámením o postúpení pohľadávok z 9.7.2020, Výzvou na zaplataenie pohľadávky z 25.11.2020, Odporom žalovanej, Vyjadrením žalobcu k odporu, Vyjadrením žalobcu z 3.9.2021 s prílohami, a to výzvou na predčasné splatenie úveru s kópiou doručky, podacím hárkom 7.5.2018, treťou upomienkou z 7.5.2018, Písomným podaním žalobcu z 6.10.2021 s prílohami, a to výzvou na predčasné splatenie úveru z 21.6.2018 s kópiou doručky, poštovým podacím hárkom z 7.5.2018, treťou upomienkou - pokusom o zmier zo dňa 7.5.2018, Písomným podaním žalobcu z 25.10.2021 s prílohami, a to výzvou na predčasné splatenie úveru z 21.6.2018 s kópiou doručky, poštovým podacím hárkom, treťou upomienkou - pokusom o zmier zo dňa 7.5.2018, vyjadrením žalobcu z 2.12.2021 s prílohami, a to výpisom zo SRBI a listinami, ktoré boli prílohou žaloby, vyjadrením žalobcu z 15.2.2022 s výpisom z úverového účtu žalovanej č. 3112965521, prednesmi právneho zástupcu žalovanej a zistil nasledovný skutkový stav:

4. Právny predchodca žalobcu ako veriteľ a žalovaná ako dlžník uzavreli dňa 8.12.2015 zmluvu o poskytnutí flexipôžičky, pričom žalovanej boli poskytnuté peňažné prostriedky, a to úver vo výške 1500,- eur, ktoré mala splácať v pravidelných 35 - mesačných splátkach po 55,79 eur. Prvá splátka bola podľa zmluvy splatná dňa 25.1.2016 a posledná splátka dňa 25.11.2018. RPMN bola v zmluve uvedená vo výške 21,97%, ročná úroková sadzba vo výške 17,90%.

5. V zmysle čl. II. bod 2. Zmluvy, Dlžník potvrdzuje, že bol oboznámený so Všeobecnými obchodnými podmienkami VÚB, a.s. pre poskytovanie spotrebných úverov fyzickým osobám - občanom, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou úverovej zmluvy, s obsahom ktorých súhlasí a ktoré súčasne prevzal spolu s úverovou zmluvou, alebo ktoré mu boli na základe jeho písomnej žiadosti zaslané elektronickou poštou, či iným dohodnutým spôsobom.

6. V zmysle III. bod 6. Zmluvy, neoddeliteľnou súčasťou zmluvy sú Obchodné podmienky, ktorými sa riadia zmluvné strany vo veciach, ktoré nie sú osobitne upravené v tejto úverovej zmluve.

7. Z európskych informácií a spotrebiteľskom úvere a údajov o hodnote ročnej percentuálnej miery nákladov súd zistil, že výška úrokovej sadzby bola 17,90%, výška poplatku za poskytnutie úveru 30 eur, pričom tento je splatný najneskôr ku dňu prvého čerpania úveru, výška mesačnej anuitnej splátky 55,79 eur, celkový počet anuitných splátok 35 a výška úveru 1500,-, celkové náklady 482,79 eur, celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť 1982,79 eur.

8. Zo žiadosti o flexipôžičku - bezúčelovú vyplýva požadovaná výška úveru 1500 eur, doba splácania úveru 35 mesiacov, typ splácania anuitné, tiež údaje o zamestnaní žiadateľa, kde je uvedené „ekonomicky neaktívny“ s čistým mesačným príjmom 265,20 eur.

9. Podľa Oznámenia o výplate dôchodku z 23.11.2015 je zrejmé, že žalovaná poberala dôchodok v sume 265,20 eur mesačne od januára 2016.

10. Podľa Zoznamu dokladov k Flexipôžičke, žalovaná predložila k žiadosti fotokópiu dokladu totožnosti a druhého dokladu totožnosti a výmer Sociálnej poisťovne o výplate dôchodku.

11. Právny predchodca žalobcu oznámením o splnení obchodných podmienok pre čerpanie Flexipôžičky zo dňa 8.12.2015 oznámil žalovanej, že záväzný termín čerpania úveru je 8.12.2015, výška úveru je 1500 eur, lehota splatnosti v mesiacoch je 36, typ splácania úveru anuitné, dátum prvej splátky 25.1.2016, výška anuitnej splátky 55,79 eur a poplatok za poskytnutie úveru je 30 eur.

12. Pôvodný veriteľ treťou upomienkou - pokusom o zmier zo dňa 7.5.2018 vyzval žalovanú k úhrade dlžnej sumy v zmysle zmluvy o úvere v sume 177,46 eur pozostávajúcej z istiny v sume 144,17 eur, úrokov v sume 23,20 eur, úrokov z omeškania v sume 0,59 eur a poplatkov v sume 9,50 eur.

13. Výzvou na predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom zo dňa 21.6.2018 právny predchodca žalobcu vyhlásil predčasnú splatnosť úveru s príslušenstvom zo zostatkom 3567,59 eur pozostávajúceho z istiny v sume 518,32 eur, úroku v sume 39,77 eur a poplatkov v sume 9,50 eur. Zásielka s uvedenou listinou bola prevzatá žalovanou dňa 10.7.2018.

14. Oznámením o postúpení pohľadávky zo dňa 9.7.2020 právny predchodca žalobcu oznámil žalovanej, že ku dňu 8.7.2020 postúpil pohľadávku vyplývajúcu zo zmluvy s VS:3112965521 uzavretej dňa 8.12.2015 na žalobcu.

15. V prílohe zmluvy o postúpení pohľadávok je identifikovaná pohľadávka žalobcu voči žalovanej zo zmluvy č. 3112965521, kde žalovaná je označená menom a priezviskom, rodným číslom, je uvedená jej adresa, výška istiny 466,05 eur a zmluvný úrok 204,78 eur. Rozhodujúcim dňom je 1.7.2020.

16. Výzvou na zaplatenie pohľadávky zo dňa 25.11.2020 vyzval žalobca žalovanú k úhrade dlžnej sumy 889,28 eur vyplývajúcej zo zmluvy 3112965521.

17. Podľa predloženého výpisu z úverového účtu žalovanej č. 3112965521, úver vo výške 1500,- eur bol čerpaný žalovanou dňa 8.12.2015, pričom v rovnaký deň jej bol vyrubený ako aj uhradený poplatok v sume 30,- eur.

18. V o vyjadrení k odporu žalobca uviedol, že odpor považuje v celom rozsahu za neodôvodnený a s chýbajúcou oporou v zákone a skutkovom stave. Žalovaný v podanom odpore neuviedol žiaden dôvod, pre ktorý by mal byť platobný rozkaz zrušený. Žalovaným namietaná bezúčelnosť úveru je v tomto prípade irelevantná, nakoľko žalobca si v tomto konaní uplatňuje len svoj nárok na zaplatenie istiny so zákonným úrokom z omeškania, tj. neuplatňuje si nárok na úroky ani poplatky. Tvrdenia žalovaného sú účelové s cieľom vyhnúť sa plneniu svojho záväzku. Nárok žalobcu považuje za dôvodný a preukázaný.

19. Žalobca vo vyjadrení z 3.9.2021 uviedol, že žalovaný uhradil na svoj záväzok celkovo sumu 1455,69 eur, a to nasledovnými platbami, ako je zrejmé aj z predloženého výpisu z úverového účtu. Z predloženého výpisu z účtu je možno vidieť aj rozpad konkrétnych platieb na jednotlivé položky -

istinu, úroky a poplatky, započítanie platieb na tieto položky je zrejmé zo stĺpcov označených ako „Istina“, „Úrok“, „Suma sankčný úrok“, „Poplatok za poskytnutie“, „Suma poplatky“ a „Suma poistenie“. V tomto konaní si žalobca uplatňuje nárok na zaplatenie istiny, ktorá nebola žalovaným uhradená (v súlade so započítavaním v zmysle vyššie uvedeného), spolu so zákonným úrokom z omeškania. Keďže žalovaný nehradil dohodnuté splátky, vyzval právny predchodca žalovaného na ich uhradenie. Keďže ani následne nedošlo k ich úhrade, vyhlásil veriteľ predčasnú splatnosť úveru.

20. V podaní doručenom súdu dňa 6.10.2021 žalobca uviedol, že z platieb žalovaného v celkovej výške 1455,70 eur bola suma 1033,95 eur započítaná na istinu, suma 420,80 eur na riadny úrok a suma 0,94 €eur na sankčný úrok. Výška úrokovej sadzby bola dohodnutá na 17,9% p.a. ako vyplýva aj z predloženej zmluvy. Tvrdenia žalovaného sú účelové s cieľom vyhnúť sa plneniu svojho záväzku. Nárok žalobcu považuje za dôvodný a preukázaný a poukazuje na listinné dôkazy predložené súdu a jeho vyjadrenia.

21. Vo vyjadrení z 25.10.2021 žalobca uviedol, že na žalobe trvá v celom rozsahu a navrhol rozhodnúť rozsudkom pre uznanie nároku.

22. Vo vyjadrení z 2.12.2021 žalobca uviedol, že pokiaľ ide o skúmanie bonity žalovaného, v prílohe žaloby predložil dokumenty právneho predchodcu, z ktorých vyplýva, že pred uzavretím zmluvy žalovaný právnomu predchodcovi poskytol informácie o svojom zamestnaní, výške príjmu, o svojich záväzkoch a ďalšie podrobné informácie str 8-14 predmetnej prílohy. Zároveň súdu žalobca predložil aj dopyty právneho predchodcu na informačný systém SRBI (Spoločný register bankových informácií). Z vyššie uvedeného je zrejmé, že schopnosť žalovaného splácať úver bola právnym predchodcom posúdená riadne, so zohľadnením všetkých kritérií, ktoré majú na danú schopnosť vplyv. V zmysle § 9 ods. 2 písm. j) ZoSÚ zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov. Všetky predpoklady použité na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov sú uvedené prehľadne a zrozumiteľne priamo v Zmluve o úvere, na jej druhej strane v samostatnom bode 3. článku I. Zákonná požiadavka uvedenia všetkých predpokladov je tak zo strany banky maximálne naplnená. Pokiaľ žalobca vo svojej žalobe uvádza, že spotrebiteľ musí disponovať aj matematickým výpočtom RPMN tak (i) uvedená požiadavka z citovaného ustanovenia § 9 ods. 2 písm. j) ZoSÚ nijako nevyplýva, (ii) vzorec výpočtu RPMN vzhľadom na jeho zložitosť pre bežného spotrebiteľa nemá žiadnu výpovednú hodnotu. Z uvedeného je zrejmé, že Zmluva o úvere všetky náležitosti vyžadované ustanovením § 9 ods. 2 písm. j) ZoSÚ nepochybne obsahuje, a to v prehľadnej forme s uvedením jednotlivých predpokladov použitých pri výpočte RPMN. Vzorec výpočtu RPMN nie je „predpokladom použitým pre výpočet“. Týmito predpokladmi sú jednotlivé premenné použité pri výpočte, ako výška úrokovej sadzby, výška mesačnej splátky, celkový počet splátok, lehota splatnosti úveru a pod. Všetky tieto predpoklady Zmluva o úvere obsahuje. Odhliadnuc od uvedeného, samotný vzorec kvôli svojej zložitosti a zrozumiteľnosti iba pre odbornú verejnosť nemá pre bežného spotrebiteľa absolútne žiadnu výpovednú hodnotu. V zmysle § 9 ods. 2 písm. j) ZoSÚ zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov. V úverovej zmluve, na jej druhej strane v samostatnom bode 3. článku I., je doslovne uvedené: „Ročná percentuálna miera nákladov 21,97 % vypočítaná z nasledovných údajov:“ V úverovej zmluve ďalej nasleduje výpočet jednotlivých predpokladov použitých na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov, prehľadne a zrozumiteľne po jednotlivých položkách. Priemernému spotrebiteľovi musí byť z vety „RPMN vypočítaná z nasledujúcich údajov“ jasné a zrejmé, že nasledovať budú údaje, z ktorých je RPMN vypočítaná, inými slovami - predpoklady použité na výpočet RPMN. Z ustanovenia § 9 ods. 2 písm. j) ZoSÚ nijako nevyplýva, že úverová zmluva by mala obsahovať citáciu „všetky predpoklady použité na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov“. Zákon doslovne hovorí „uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov“. Všetky predpoklady, ktoré boli pri výpočte RPMN použité, sú v úverovej zmluve jasne a zrozumiteľne uvedené. Zákonná požiadavka uvedenia všetkých predpokladov je tak zo strany banky maximálne naplnená.

23. Žalobca v podaní z 15.2.2022 uviedol, že v prílohe podania súdu opakovane zasiela výpis z účtu, z ktorého sú zrejmé všetky transakcie na úverovom účte. Z výpisu vyplýva, že poplatok za poskytnutie úveru bol žalovaným uhradený pri poskytnutí úveru dňa 8.12.2015 (druhý a tretí riadok - vyrubenie a plat.

poplatku). V zmysle § 9 ods. 2 písm. j) ZoSÚ zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov. Všetky predpoklady použité na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov sú uvedené prehľadne a zrozumiteľne priamo v Zmluve o úvere, na jej druhej strane v samostatnom bode 3. článku I. Zákonná požiadavka uvedenia všetkých predpokladov je tak zo strany banky maximálne naplnená. Pokiaľ žalobca vo svojej žalobe uvádza, že spotrebiteľ musí disponovať aj matematickým výpočtom RPMN tak (i) uvedená požiadavka z citovaného ustanovenia § 9 ods. 2 písm. j) ZoSÚ nijako nevyplýva, (ii) vzorec výpočtu RPMN vzhľadom na jeho zložitosť pre bežného spotrebiteľa nemá žiadnu výpovednú hodnotu. Z uvedeného je zrejmé, že Zmluva o úvere všetky náležitosti vyžadované ustanovením § 9 ods. 2 písm. j) ZoSÚ nepochybne obsahuje, a to v prehľadnej forme s uvedením jednotlivých predpokladov použitých pri výpočte RPMN. Vzorec výpočtu RPMN nie je „predpokladom použitým pre výpočet“. Týmito predpokladmi sú jednotlivé premenné použité pri výpočte, ako výška úrokovej sadzby, výška mesačnej splátky, celkový počet splátok, lehota splatnosti úveru a pod. Všetky tieto predpoklady Zmluva o úvere obsahuje. Odhliadnuc od uvedeného, samotný vzorec kvôli svojej zložitosti a zrozumiteľnosti iba pre odbornú verejnosť nemá pre bežného spotrebiteľa absolútne žiadnu výpovednú hodnotu.

24. Žalovaná prostredníctvom svojho zástupcu na pojednávaniach uviedla, že úver bezúročný a bez poplatkov, a to kvôli tomu, že pri prepočte kalkulačky RPMN, ktorá zohľadňuje vzorec, ktorý je ku dňu uzavretia zmluvy platný na stránke minister.fininfo portál finančnej osvety a ochrany finančného spotrebiteľa, ktorý je zriadený Ministerstvom financií Slovenskej republiky, pri parametroch istiny 1500 eur, počtom splátok 35, mesačných splátok, pri uzavretí pôžičky 8.12.2015 a predmetnej výške splátky 55,79, za zohľadnenia poplatku za poskytnutie úveru 30 eur, čo je neprijateľná zmluvná podmienka, je RPMN 20,90%, čiže nie je správna hodnota, ktorá je uvedená v zmluve, ak by sa nebral do úvahy neprijateľný spracovateľský poplatok, ak by táto hodnota bola iná ale tiež nie tá, ktorá je uvedená v zmluve, konkrétne by bola 19,90%. Žalovaná uhradila sumu 1455,69 eur, teoreticky by mal nárok žalobca len na rozdiel medzi istinou 1500 a už zaplatenou sumou. Poukázala aj na neprijateľný spracovateľský poplatok, ktorý považuje za neprijateľnú zmluvnú podmienku a navrhuje ju vo výroku uviesť ako neprijateľnú. Navrhuje žalobu nad sumu doplatenia istiny zamietnuť. Zo zmluvy ani žiadosti o poskytnutie úveru nevyplýva, že by žalobca skúmal bonitu žalovanej, teda schopnosť žalovanej ako spotrebiteľky splácať spotrebiteľský úver. Tieto skutočnosti teda žalovaná strana namieta a trvá na tom, že úver je bezúročný a bez poplatkov. V úverovej zmluve nie je uvedená riadne doba trvania zmluvy podľa § 9 ods. 2 písm. f) zákona o spotrebiteľských úveroch, keďže v zmluve nestačí uviesť len údaje, z ktorých sa dá doba odvodiť ale doba musí byť jednoznačne určená transparentným a jednoznačným vyjadrením, taktiež z predložených listín žalobcom nevyplýva, že ten skúmal s odbornou starostlivosťou schopnosť žalobkyne splácať poskytnutý spotrebiteľský úver s ohľadom na jej všetky výdavky a taktiež príjmy. V zmluve nie je uvedená správna výška celkovej čiastky, ktorú má zaplatiť žalovaná žalobcovi a poplatok za poskytnutie úveru je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Na určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru postačuje absencia čo i len jednej z náležitostí, ktorú vyžaduje zákon o spotrebiteľských úveroch. Žalobca má nárok len na nedoplatenú istinu úveru, teda sumu 44,31 eur, žalovaná preto žiada žalobu nad sumu 44,31 eur zamietnuť.

25. Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

26. Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

27. Ako vyplýva z § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

28. V zmysle § 52 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné

dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

29. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

30. Ako vyplýva z § 53 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

31. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

32. Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. (§ 54 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka).

33. V zmysle § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej len zákon o spotrebiteľských úveroch), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona nemožno poskytnúť finančnými prostriedkami v hotovosti.

34. V zmysle § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

35. Podľa § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

a) druh spotrebiteľského úveru,

b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c) adresu veriteľa, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

d) meno, priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

g) celkový výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,

i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové

sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

j)odplatu podľa osobitných predpisov,18aa)

k)ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

l)výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,

m)právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

n)súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,

o)prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,

p)úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

q)upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,

r)veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,

s)výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,

t)informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,

u)právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,

v)spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

w)informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

x)právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,

y)názov a adresu príslušného orgánu dohľadu podľa § 23,

z)priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

aa)názov zmluvy, ktorý obsahuje slová spotrebiteľský úver v príslušnom gramatickom tvare.

36. Ako vyplýva z citovaného ust. § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a)zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,

b)zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l), s), z) a aa),

c)zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo

d)v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,

e)veriteľ spotrebiteľský úver poskytne finančnými prostriedkami v hotovosti.

37. Podľa § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa

alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

38. Ako vyplýva z § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

39. V zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis. Týmto vykonávacím predpisom je nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorý vo svojom §3 stanovuje, že výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

40. Podľa § 524 ods. 1 Občianskeho zákonníka veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

41. Podľa § 524 ods. 2 Občianskeho zákonníka s postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

42. V zmysle § 526 ods. Občianskeho zákonníka postúpenie pohľadávky je povinný postupca bez zbytočného odkladu oznámiť dlžníkovi. Dokiaľ postúpenie pohľadávky nie je oznámené dlžníkovi alebo dokiaľ postupník postúpenie pohľadávky dlžníkovi nepreukáže, zbaví sa dlžník záväzku plnením postupcovi.

43. Podľa § 54a Občianskeho zákonníka účinného od 05.12.2018, premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

44. Podľa § 875v Občianskeho zákonníka, konanie, predmetom ktorého je pohľadávka vzniknutá zo spotrebiteľskej zmluvy, začaté pred účinnosťou tohto zákona, sa dokončí podľa doterajších predpisov.

45. Podľa § 100 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

46. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

47. Podľa § 103 Občianskeho zákonníka, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

48. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné, a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

49. Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich

použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemezí.

50. V tomto prípade ide o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ju uzatváral právny predchodca žalobcu ako dodávateľ a žalovaný ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy, ako aj obsah všeobecných obchodných podmienok bol daný predchodcom žalobcu bez možnosti žalovaného prívodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka. Súd má za to, že tým, že na daný právny vzťah bol použitý režim Obchodného zákonníka, došlo by k znevýhodneniu postavenia žalovaného ako spotrebiteľa v danom právnom vzťahu.

51. Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

52. Nepochybné zmluva uzavretá medzi účastníkmi je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Pri závere o tom, že spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu, je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka

53. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že právny predchodca žalobcu a žalovaná uzatvorili dňa 8.12.2015 zmluvu o poskytnutí flexipôžičky, pričom žalovanej boli poskytnuté peňažné prostriedky, a to úver vo výške 1500,- eur, ktoré mala splácať v pravidelných 35 - mesačných splátkach po 55,79 eur. Prvá splátka bola podľa zmluvy splatná dňa 25.1.2016 a posledná splátka dňa 25.11.2018. RPMN bola v zmluve uvedená vo výške 21,97%, ročná úroková sadzba vo výške 17,90%. Splátkami pôžičky žalovaná celkovo uhradila sumu 1455,70 eur.

54. Súd sa zaoberal aktívnou vecnou legitímáciou žalobcu v predmetnej veci, a to aj z pohľadu, či došlo k platnému postúpeniu pohľadávky medzi bankou a žalobcom s poukazom na splnenie podmienok podľa § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z. o bankách.

55. Dispozičná sféra adresáta je vymedzená zmluvne dohodnutým doručovacím režimom, t. j. kontaktnými adresami účastníkov alebo určením kontaktnej osoby (spravidla v záhlaví zmluvy) s tým, že doručenie písomnosti je účinné už tým, že sa doručí do dohodnutého miesta alebo určenej osobe. Týmto okamihom sa zásielka dostáva do sféry adresáta, pričom už nie je dôležité, či sa adresát s obsahom zásielky zoznámil alebo nie. Z podstaty doručovania tak pre účastníkov zmluvného vzťahu vyplýva povinnosť zabezpečiť v danom mieste alebo u určenej osoby prijímanie zásielok. Pri zmene dohodnutého režimu doručovania majú zmluvné strany vzájomnú oznamovaciu povinnosť, aby sa zabezpečila účinnosť doručovania právnych úkonov - zmluvnej strane nemožno pričítať v jej neprospech, že doručovala na pôvodne dohodnutú adresu, ak jej táto zmena nebola včas oznámená (z dôvodu právnej istoty v právnych vzťahov možno odporučiť dojednať notifikačnú povinnosť týkajúcu sa zmien v doručovaní výslovným spôsobom v zmluve). Je neprípustné, aby adresát porušením povinnosti oznámiť novú adresu požíval výhody spočívajúce v zmarení právnych účinkov pre neho nepriaznivých právnych úkonov, a to na úkor konajúcej osoby, ktorá koná v súlade s tým, čo bolo pre doručovanie dohodnuté. Je irelevantné, či sa adresát v mieste doručovania skutočne zdržiava - dôležité je to ako vymedzil spôsob

prijímania zásielok v zmluve. Predpokladá sa, že ak účastník zmluvy uvedie určitú adresu, tak tým vymedzil svoju dispozičnú sféru, kde má zabezpečenú možnosť oboznámiť sa s doručovanou zásielkou. Opačná argumentácia by totiž viedla k absurdným dôsledkom - zmluvná strana by úmyselne uviedla adresu, na ktorej sa nezdržiava, aby znemožnila účinné doručovanie. Takto dojednanú fikciu doručenia možno istým spôsobom považovať za nadbytočnú, nakoľko pri doručovaní hmotnoprávných úkonov sa nevyžaduje reálne prevzatie zásielky adresátom - z toho vyplýva, že aj bez takto dojednanej fikcie doručenia sa bude právny úkon považovať za doručený bez ohľadu na jeho faktické prevzatie, ak dôjde do dispozičnej sféry adresáta (porovnaj R4/2021).

56. Pohľadávka z predmetného zmluvného vzťahu medzi stranami sporu bola postúpená zmluvou o postúpení na žalobcu, čo preukazuje Oznámenie o postúpení pohľadávky zo dňa 9.7.2020 spoločne s prílohou k zmluve o postúpení, v ktorej je jednoznačne špecifikovaná aj pohľadávka voči žalovanej uplatňovaná v predmetnej veci. Žalovaná bola označená menom a priezviskom, rodným číslom a bydliskom a identifikáciou pohľadávky číslom úverovej zmluvy a dlžnou sumou. Súd je toho názoru, že je daná aktívna legitímácia žalobcu v tomto konaní.

57. „Podľa právneho názoru odvolacieho súdu relevantným oznámením postupcu o postúpení pohľadávky dlžníkovi je bez ďalšieho založená aj aktívna legitímácia postupníka na vymáhanie postúpenej pohľadávky a súd ju akceptuje bez toho, aby skúmal ako prejudiciálnu otázku existenciu, resp. platnosť zmluvy o postúpení.“ (rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp.zn. 4 Obo 210/01)

58. K postúpeniu pohľadávky došlo v danom prípade v súlade s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka ako aj v súlade s ust. § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách.

59. Treťou upomienkou-pokusom o zmier zo dňa 7.5.2018 a odoslanou v uvedený deň žalovanej na adresu ňou v zmluve uvedenú, oznámil právny predchodca žalobcu žalovanej výšku dlhu po lehote splatnosti v sume 177,46 eur a vyzval žalovanú na úhradu dlhu. Zároveň žalovanú upozornil, že v prípade neuhradenia dlžnej čiastky vyhlási záväzok zo zmluvy za predčasne splatný.

60. Vo výzve na predčasné splatenie zostatku úveru z 21.6.2018 právny predchodca žalobcu oznámil žalovanej, že banka vyhlásila ku dňu 21.6.2018 celý úver za splatný a vyzval žalovanú na úhradu pohľadávky v sume 567,59 eur v lehote 7 dní. Žalovaná podľa predloženej doručenej listiny prevzala 10.7.2018. K postúpeniu pohľadávky došlo dňa 8.7.2020, čo je zrejmé z Oznámenia o postúpení pohľadávky a prílohy k zmluve o postúpení.

61. Právny predchodca žalobcu vyššie uvedené listiny doručoval na poslednú jemu známu adresu žalovanej uvedenú v zmluve. Žalovaná ani uvedené skutočnosti nerozporovala.

62. Vyššie uvedené preukazuje splnenie podmienok podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, a to uplatnenie práva dodávateľa podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a upozornenie spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

63. V zmysle § 54a Občianskeho zákonníka účinného od 05.12.2018, premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť, pričom z dôvodovej správy k tomuto ustanoveniu je zrejmé, že za vymáhanie premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy sa v tomto kontexte rozumie súdne konanie, exekučné konanie a rozhodcovské konanie.

64. Začiatok plynutia premlčacej doby je potrebné stanoviť v súlade s ust. § 103 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Jednotlivé splátky sa opäť premlčujú samostatne od ich zročnosti až do okamihu, keď dlžník nesplní niektorú zo splátok.

65. Ako je zrejmé zo zmluvy o poskytnutí pôžičky, splatnosť úveru bola rozvrhnutá na 35 mesiacov. Prvá splátka bola splatná dňa 25.1.2016 (Základné podmienky zmluvy) a posledná dňa 25.11.2018. Žaloba bola podaná na súde dňa 7.1.2021. Premlčaných je tak najviac 24 splátok po 55,79 eur splatných od 25.1.2015 do 25.12.2017 spolu v sume 1338,96 eur (pričom vedené nezohľadňuje ani 35 dní za obdobie neplynutia lehôt od 27. 3. 2020 do 30. 4 2020 dobe v zmysle zákona č. 62/2020 Z.z.). Keďže

žalovanou bolo uhradených pred podaním žaloby 1455,70 eur, uvedené platby boli zarátané aj na úhradu premlčaných splátok a žalobou už nebola uplatnená žiadna premlčaná splátka.

66. Podľa § 103 vety druhej Občianskeho zákonníka pri zosplatnení úveru začína plynúť premlčacia doba nie od omeškania celej zosplatnenej pohľadávky, a teda nie od momentu účinnosti zosplatnenia, ale už od omeškania splátky, pre ktorú došlo k zosplatneniu. Súd zastáva názor, že malo by ísť o prvú omeškanú splátku, ktorá nebola uhradená, čo je logický dôsledok zásady upravenej v § 101 Občianskeho zákonníka spočívajúcej v tom, že relevantné je posúdenie toho, kedy sa právo mohlo vykonať prvýkrát. Zákonodarca totiž jasne v § 103 vete druhej Občianskeho zákonníka uviedol, od kedy plynie premlčacia doba pri zosplatnení úveru, t.j. odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Keďže k zosplatneniu úveru došlo dňa ku dňu 21.6.2018, v danom prípade mohlo ísť o splátku splatnú najskôr dňa 25.2.2018. Uvedené korešponduje aj s výzvou z 7.5.2018, kedy dlžná suma istiny a úroku zodpovedá trom omeškaným splátkam (za mesiace február, marec a apríl 2018).

67. Ako bolo uvedené vyššie, v prípade spotrebiteľskej zmluvy ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka umožňuje uplatniť právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka až po trojmesačnom omeškaní s niektorou splátkou. V tejto časti je predmetné ustanovenie lex specialis k § 565 druhej vety Občianskeho zákonníka, podľa ktorého možno toto právo uplatniť len do splatnosti nasledujúcej splátky. Ak totiž pri spotrebiteľskom úvere splácanom mesačnými splátkami musí uplynúť trojmesačné omeškanie s niektorou splátkou, za ten čas sa stanú splatné najmenej dve ďalšie splátky. Ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka jasne hovorí, že toto právo uplatniť môže, avšak len za tam uvedených podmienok. Teda v prípade spotrebiteľskej zmluvy môže veriteľ uplatniť právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka po uplynutí trojmesačného omeškania s niektorou splátkou bez ohľadu na to, že medzičasom boli zročné ďalšie splátky.

68. S ohľadom na uvedené mala začať plynúť 3-ročná premlčacia doba z predmetnej zmluvy najneskôr od februára 2018. K premlčaniu nároku žalobcu vo všeobecnej trojročnej premlčacej dobe by tak došlo v zmysle § 103 Občianskeho zákonníka v februári 2021, pričom žaloba bola podaná až 7.1.2021. Na uvedené je však potrebné aplikovať pripočítanie 35 dní k premlčacej dobe v zmysle zákona č. 62/2020 Z.z. (35 dní za obdobie neplynutia lehôt od 27. 3. 2020 do 30. 4 2020). Z uvedeného dôvodu tak bola žaloba na súde podaná ešte pred uplynutím premlčacej doby a nárok žalobcu uplatnený žalobou premlčaný nie je.

69. Pokiaľ ide o aplikáciu všeobecnej trojročnej premlčacej doby podľa Občianskeho zákonníka a nie štvorročnej podľa Obchodného zákonníka na daný vzťah zo spotrebiteľskej zmluvy, súd považuje za potrebné poukázať na to, že prednosť majú osobitné ustanovenia právneho poriadku, ktoré sú súčasťou špeciálnej právnej úpravy v oblasti spotrebiteľského práva vrátane ustanovení § 52 až §54 Občianskeho zákonníka. Podľa rozhodnutia Krajského súdu Prešov sp.zn. 6Co/105/2013 zo dňa 10.12.2013 „...súd so zreteľom na uvedené nevidí dôvod na vylúčenie aplikácie priaznivejšieho ustanovenie o premlčacej dobe trojročnej podľa Občianskeho zákonníka oproti premlčacej dobe štvorročnej typickej podľa Obchodného zákonníka, a to s poukazom na ust. § 54 ods. 1 OZ. Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva úpravu premlčania má a je pre nepodnikateľov výhodnejšia (porov. tiež uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25.1.2011 sp. zn. 5 M Cdo 20/2009).“

70. Nakoľko sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu, súd sa ďalej pri svojom rozhodovaní v danom prípade zaoberal výškou dohodnutého úroku z úveru pri ročnej úrokovej sadzbe vo výške 17,90 % v deň uzatvorenia zmluvy.

71. Pri dojednaní úrokov pri peňažnej pôžičke koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje primeraný úrok bez ohľadu na to, že dlžník uzatvára zmluvu o pôžičke v situácii pre neho nepriaznivej. V súlade s dobrými mravmi je preto také konanie veriteľa, ktorý sa pri peňažnej pôžičke „uspokojí“ bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty (odmeny) za užívanie požičanej istiny a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni „zhodnotiť“ obvyklým spôsobom. Nie je možné neprihliadnuť na skutočnosť, že dlžník uzatvára zmluvu o peňažnej pôžičke a dohodu o úrokoch z tejto pôžičky často práve z dôvodov svojej inak neriešiteľnej finančnej situácie. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby dlžník v takejto situácii poskytoval veriteľovi neprimerané až úžernícke úroky. Neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom, je taká výška úrokov dojednaná podľa § 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru

v dobe dojednania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám, uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 26. apríla 2012, sp. zn. 5 Cdo 26/2011).

72. Občiansky zákonník a ani iné právne predpisy výslovne neustanovujú, do akej výšky možno pri peňažnej pôžičke dojednať úroky. Z tejto skutočnosti však nemožno úspešne vyvodzovať, že by výška úrokov závisela len na dohode účastníkov zmluvy o pôžičke a že by teda nepodliehala žiadnemu obmedzeniu. Rovnako aj u dohody o úrokoch pri peňažnej pôžičke totiž platí ustanovenie § 3 ods. 1 Obč. zák., podľa ktorého výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi (rozsudok Najvyššieho súdu ČR z 15. decembra 2004, sp. zn. 21 Cdo 1484/2004).

73. Neprimeranou, a teda odporujúcou dobrým mravom, je spravidla taká výška úrokov dojednaná v zmysle ustanovenia § 658 ods. 1 OZ, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru obvyklú v dobe ich dojednania, a to stanovenú najmä s prihliadnutím na najvyššie úrokové sadzby uplatňované bankami pri poskytovaní úverov a pôžičiek.

74. Z internetovej stránky NBS súd preveroval úrokové miery podobného úveru v bankách a zistil, že pri spotrebiteľskom úvere so splatnosťou od 1 do 5 rokov (35 splátok) v mesiaci december 2015 činil úrok 8,90 % p.a. Z toho je zrejmé, že ročná sadzba úroku dohodnutého medzi účastníkmi v danom prípade viac ako dvojnásobne prevyšuje mieru úrokov poskytovaných v tomto období bankami.

75. Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.7.2009).

76. Za dobré mravy možno považovať súhrn etických, všeobecne zachovávaných a uznávaných zásad, ktorých dodržiavanie je často krát zabezpečené aj právnymi normami tak, aby každé konanie bolo v súlade so všeobecnými mravnými a morálnymi zásadami demokratickej spoločnosti.

77. V danom prípade teda ide o neprimerané vysoké úroky, ktoré boli dojednané v rozpore dobrými mravmi, preto je s poukazom na ust. §39 OZ (Občianskeho zákonníka) zmluva o úvere v časti úroku neplatným právnym úkonom.

78. „Aj keď podľa slovenskej právnej úpravy nie je civilnoprávna úžera explicitne upravená, odporuje dobrým mravom a ustanoveniu § 39 OZ. Absolútne neplatným právnym úkonom je aj úver, poskytnutý pri zneužití tiesne alebo aj ľahkovážnosti za neprimerané protiplnenie (úroky, poplatky). V konečnom dôsledku ide o skutkovú podstatu trestného činu úžery, len na trestnoprávny postih chýba úmysel. Ľahkomyseľnosť síce nie je v § 235 Trestného zákona súčasťou skutkovej podstaty, ale na účely tzv. civilnoprávnej úžery okruh kvalifikačných kritérií nie je taxatívny (porov. rozhodnutie rak. Najvyšší súdny dvor OGH 3Ob 816/53). K otázke tzv. civilnoprávnej úžery a z tohto dôvodu neplatnosti zmluvy úverovej povahy teda k skutkovej podstate trestného činu úžery pri nepreukázaní úmyslu odvolací súd poukazuje na rozsudok NS ČR 21Cdo 1484/2004. Pre tzv. civilnoprávnu úžeru je právny úkon absolútne neplatný pre rozpor s dobrými mravmi (§ 39 OZ).“ Rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 25. septembra 2013 č. k. 3Co 151/2013.

79. Z vyššie citovaného rozhodnutia tiež vyplýva, že „Odvolací súd považuje za rozporné s dobrými mravmi, ak sa poskytne spotrebiteľovi úver za cenu prevyšujúcu o 100% priemernú cenu porovnateľných úverov poskytovaných bankami a ak veriteľ využije tieseň spotrebiteľa, jeho neskúsenosť, ľahkomyseľnosť, rozrušenie, prípadne slabomyseľnosť. Aj pri nedbanlivosti veriteľa ide o vykorisťovanie spotrebiteľa a v takomto prípade je úverová zmluva neplatná v celom rozsahu. Poskytovanie úverov je citlivá agenda a pre odbornú starostlivosť veriteľa sa musí vyžadovať proaktívny prístup k zisteniu vhodnosti úverových podmienok (starostlivosť o hospodárske záujmy spotrebiteľov; čl. 169 Zmluvy o fungovaní Európskej únie).

80. „Výška zmluvných úrokov, pokiaľ tieto úroky prevýšia priemer úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere o viac ako 100 % je neprijateľná a odporuje dobrým mravom. Prevýšenie úrokov o 100 % oproti

priemeru úrokov za úvery poskytované bankami je netolerovateľné za žiadnych okolností a preto správne postupoval súd prvého stupňa, ak nepriznal žalobcovi žiadané úroky predstavujúce viac ako 100 % oproti priemeru úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere (v tom čase 12,67 % ročne). V tejto súvislosti odvolací súd zároveň zdôrazňuje, že pokiaľ sú úroky neplatné v celom rozsahu, nemožno ich ďalej ani moderovať, a preto súd prvého stupňa nesprávne postupoval, ak považoval dohodu o výške úrokov nad 12,67 % ročne za absolútne neplatnú. Správne mal ustáliť, že úroky sú neplatné v celom rozsahu. Táto okolnosť totiž spôsobuje značnú nerovnováhu v postavení účastníkov v neprospech spotrebiteľa v zmysle § 53 ods. 1, 5 Občianskeho zákonníka a za týchto okolností je potrebné hodnotiť dohodu o výške úrokov ako absolútne neplatnú.“ Rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 3Co/114/2014 zo dňa 05.11.2014

81. Vo vyššie uvedených rozhodnutiach tak súd považoval za rozporné s dobrými mravmi poskytnutie úveru spotrebiteľovi za cenu prevyšujúcu o 100% priemernú cenu porovnateľných úverov poskytovaných bankami. V danom prípade ročná sadzba úroku dohodnutého medzi účastníkmi predstavuje 201,12 % z ročnej miery úrokov poskytovaných v tomto období bankami, takže o 101,12 % prevyšuje miery úrokov poskytovaných v tomto období bankami.

82. Vzhľadom na vyššie uvedené závery súd považoval dohodu o výške úrokov za absolútne neplatnú (§41 Občianskeho zákonníka). Súd tak zamietol nárok žalobcu na úroky z úveru uplatnenej žalobou.

83. Súd sa pri výbere ustálenej rozhodovacej praxe priklonil k tej, ktorá uprednostňuje výklad sledujúci záujem spotrebiteľa, teda výklad pre spotrebiteľa jednoznačne výhodnejší, nakoľko princíp ochrany práv spotrebiteľa patrí podľa ustálenej praxe medzi jeden z najdôležitejších princípov právneho poriadku. V súvislosti s významnosťou tohto princípu súd poukazuje na názor vyslovený v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 6 Cdo 1/2012, podľa ktorého „princíp „vigilantibus iura scripta sunt“ v spotrebiteľských veciach v konkrétnych súvislostiach (teda v závislosti od konkrétnych okolností) ustupuje dôležitejšiemu princípu, ktorým je ochrana práv spotrebiteľa.“

84. Pokiaľ by žalobca namietol, že nemožno zohľadňovať len výšku úrokov, ale iba celkovú výšku odplaty za poskytnutie peňažných prostriedkov podľa § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka súd uvádza, že predmetné ustanovenie nevyklučuje posúdenie súladu výšky úrokovej sadzby (a prípadne ďalších zložiek odplaty) s dobrými mravmi, ale predstavuje osobitný regulačný mechanizmus, ktorý sa v žiadnom prípade nevyklučuje s uplatnením korektívu dobrých mravov. Inými slovami aj zmluva uzavretá s odplatom neprekračujúcou limit vyplývajúci z § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka môže byť v rozpore s dobrými mravmi, nakoľko skúmanie rozporu s dobrými mravmi nie je obmedzené iba na matematické porovnanie odplaty s určitou zákonnou maximálnou hranicou, ale zohľadňuje aj individuálne okolnosti uzavretia posudzovanej zmluvy, postavenie a pomery zmluvných strán a prípadne ďalšie okolnosti. (v súvislosti s uvedeným porovnaj rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co 404/2017 zo dňa 31. mája 2018 a zároveň v obdobnej veci žalobcu rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 9CoCsp/22/2020 z 22. 10. 2020).

85. Súd poukazuje na dôvodovú správu k nariadeniu vlády SR č. 141/2014 Z. z. ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov. Touto novelou sa vykonáva § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka ustanovením najvyššej prípustnej výšky odplaty, ktorú možno od spotrebiteľa požadovať pri poskytnutí peňažných prostriedkov, pričom i Vláda SR predpokladala že samotné stanovenie tejto najvyššej prípustnej odplaty nevyklučuje uplatnenie korektívu dobrých mravov. Podľa textu dôvodov správy: „V súvislosti s RPMN je potrebné ešte uviesť, že v niektorých súdnych rozhodnutiach už odplata požadovaná na úrovni 23 % a viac je posudzovaná ako v rozpore s dobrými mravmi a teda v kontexte s vyššie načrtnutou tabuľkou RPMN celkové náklady by pri verifikácii dobrých mravov nemali prekročiť 30 - 35 %, pričom plnenie dosahujúce 40 - 50 % by bolo možné označiť pri splnení ďalších znakov za úžerné. V uvedenom kontexte bude vždy aplikovateľná aj skutková podstata úžery pri zachovaní správneho právneho posúdenia hrubého nepomeru protiplnenia a jej ostatných znakov - v danom kontexte bude, aby súdy pri zachovaní vzťahu subsidiarity § 39 Občianskeho zákonníka správne vyhodnotili aj aplikačný rozmer § 39a Občianskeho zákonníka, ktorý predstavuje iba jeden z dôvodov neplatnosti právneho úkonu. Uvedeným dlhodobo judikovaným pravidlám sa musí regulatívnym spôsobom prispôbiť aj trh požíčavania peňažných prostriedkov spotrebiteľom,

keďže výhodnosť tohto prispôsobenia je práve v dosiahnutí právnej istoty v otázke platného dojednania spotrebiteľskej zmluvy.“

86. Pokiaľ ide o konfrontáciu ust. § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, týkajúceho sa odplaty v spotrebiteľskej zmluve, ktorá odplata nesmie prevyšovať najvyššiu prípustnú odplatu, ktorú možno od spotrebiteľa pri poskytnutí peňažných prostriedkov požadovať a ust. § 39 Občianskeho zákonníka, súd poukazuje na ustálenú judikatúru a v tejto súvislosti súd poukazuje v súvislosti s neprimeraným úrokom z úveru aj na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 6Co/114/2018 zo dňa 27. 08. 2019: „Úroky za poskytovanie peňažných prostriedkov podliehajú súdnej kontrole vo svetle princípu dobrých mravov (§ 39 Občianskeho zákonníka). Doterajšia judikatúra súdov nespochybnila, že neprimerané úroky sú v rozpore s pravidlami správania sa, ktoré sú v spoločnosti v prevažnej miere uznávané a predstavujú základný hodnotový poriadok. Úroková sadzba uvedená v zmluve - 28,68 % ročne odporuje dobrým mravom, a preto je dojednanie o úrokovej sadzbe nutné považovať za absolútne neplatné (§ 3, § 39 Občianskeho zákonníka), čo znamená, že veriteľ nemá nárok na úroky z úveru. Nariadenie vlády č. 238/2008 Z.z. a ani žiadny všeobecne záväzný predpis nijako neobmedzil súdy, aby korigovali neprimerane vysoké úroky, ktoré sú síce zložkou pre výpočet RPMN, no nie sú vyňaté z posudzovania dodržania imperatívu dobrých mravov zo strany súdu. Sadzba úrokov 28,68 % ročne nemá opodstatnenie v demokratickej spoločnosti, nemožno ju označiť inak ako úžernú a odporujúcu dobrým mravom.“

87. Vo vyššie citovanom prípade odvolací súd považoval za odporujúci dobrým mravom úrok vo výške 28,68% ročne, avšak pri zistení priemernej ročnej úrokovej miery úrokov poskytovaných v období uzavretia zmluvy bankami vo výške 14,56%.

88. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že pri odplate má sa na mysli súbor všetkých poplatkov, nákladov a iných nárokov vrátane úroku z úveru, pričom uvedené neznamena, že už samotný úrok z úveru nie je možné vyhodnotiť ako rozporný s dobrými mravmi. Akékoľvek poskytnuté plnenia spotrebiteľa súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere požadované alebo vyberané veriteľom alebo treťou osobou sa považujú za plnenia spotrebiteľa veriteľovi a za súčasť odplaty (porovnaj § 9 ods. 14 zákona o spotrebiteľských úveroch).

89. Pokiaľ by dodávateľ v rámci odplaty za úver požadoval aj ďalšie poplatky a náhradu rôznych nákladov, súd v prvom rade posúdi ich dôvodnosť (aj napríklad v súvislosti s tzv. teóriou skutočného plnenia v spotrebiteľských zmluvách, kedy je súd povinný skúmať, či zmluvná podmienka neobsahuje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa, pozri napríklad rozhodnutie Krajského súdu v Prešove vo veci sp.zn. 18Co/109/2011) a až následne by porovnal, či celková odplata nie je v rozpore s ustanovením § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka.

90. S námietkami dodávateľa týkajúcimi sa odplaty podľa ust. § 53 ods. 6 občianskeho zákonníka sa vysporiadal Krajský súd v Prešove napríklad v rozsudku sp.zn. 3Co/83/2017 z 07. 11. 2017: „Odvolací súd zároveň poukazuje aj na tú skutočnosť, že ročný úrok za poskytnutie úveru dosahujúci úroveň 28 % podstatne prevyšuje úroky obvykle požadované na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch, čo je v priamom rozpore so zákonom, ako i dobrými mravmi.“

91. Prijaté znenie ust. § 53 ods. 6 Obč. zák. bolo odôvodnené tým, že ide o upresnenie údajovej bázy ukazovateľa, z ktorého sa vychádza pri poskytovaní primeranosti odplaty za spotrebiteľský úver. Túto údajovú bázu, pokiaľ ide o výšku odplaty lehoty splatnosti spôsob zabezpečenia objem poskytnutých úverov na finančnom trhu poskytujú hlásenia zverejňované štvrťročne Ministerstvom financií SR na základe hlásených subjektov poskytujúcich spotrebiteľské úvery. Takýmto spôsobom bolo referenčné kritérium, podľa ktorého sa mohla posudzovať primeranosť zo sektoru bánk prenesená na sektor finančného trhu ako taký, teda na všetky spoločnosti poskytujúce peňažné prostriedky spotrebiteľom, a to pri absencii akýchkoľvek pravidiel odplaty a jej stropu. To neznamena, že by súd aj v takom prípade nemal možnosť posudzovať aj takýto úverový vzťah, ktorý sa dotýka uvedených úrokov v zmysle § 39 Obč. zák. v spojení s § 3 Občianskeho zákonníka. V danej veci preto bolo možné na základe ustálenej judikatúry pristúpiť k posudzovaniu odplaty založenej na referenčnej báze odplaty požadovanej bankami u spotrebných úverov v obdobných prípadoch (porovnaj napr. rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach č.k. 2CoCsp/2/2020 z 20. 08. 2020).

92. Obdobne sa s otázkou rozporu úroku s dobrými mravmi vysporiadal Krajský súd v Prešove napríklad v týchto rozhodnutiach:

93. „Aplikáciu § 3 OZ nevyklučuje ani ust. § 53 ods. 6 OZ, kedy za obvyklé, primerané a neúžernícke úroky nie je možné vychádzať z údajov subjektov poskytujúcich spotrebiteľské úvery, ktoré úvery poskytujú za neprimerané odplaty a úroky rozporné s dobrými mravmi.“ (rozhodnutie Krajského súdu v Prešove č.k. 10Co/48/2018 z 31. 01. 2019)

94. „Výška priemerných úrokových mier poskytovaných pre nové spotrebiteľské úvery predstavovala v čase uzavretia predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere výšku 8,76 %, teda prekročenie tejto úrokovkej miery poskytnutej navyše pri úvere so splatnosťou 10 rokov, o viac ako 100 %, nemožno považovať za iné, než úžerné, a to najmä za situácie, keď jej poskytol pôžičku bez náležitého posúdenia jej bonity.“ (rozhodnutie Krajského súdu v Prešove č.k. 22CoCsp/41/2020 z 26. 11. 2020)

95. Neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom je taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednaní obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k úrokovým sadzbám uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek. S neprimeranými úrokmi vo výške 17,70% ročne pri prípustnej celkovej výške odplaty podľa podľa ust. § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka sa vysporiadal vo svojom rozhodnutí aj Krajský súd v Prešove vo veci sp.zn. 7CoCsp/54/2020 z 24. 06. 2021: „Osobitný význam úrokov ako jednej zo zložiek odplaty sa prejavuje v tom, že zákon č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy vyžadoval v ust. § 9 ods. 2 písm. i) uvádzať i úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru. Je preto potrebné bez akýchkoľvek pochybností pripustiť, aby táto zložka odplaty, teda úrok, podliehal súdnemu prieskumu so zameraním na zistenie, či je v súlade s dobrými mravmi alebo nie.“ ... „Pri nebankových subjektoch, ktoré sú taktiež súčasťou finančného trhu, sa vzhľadom na vyššiu mieru rizika vo všeobecnosti dajú akceptovať vyššie úroky, rozhodne nie však viac ako o 100 % oproti priemeru bánk. Dohodnutá úroková sadzba 19,90 % oproti priemernej úrokovkej miere bánk pri spotrebiteľských úveroch poskytovaných domácnostiam október 2016 pri úveroch nad 5 rokov vo výške 8,83 % ročne o viac ako dvojnásobok prevyšuje tento priemer, čo rozhodne nemožno považovať za primerané a teda zodpovedajúce dobrým mravom. Záver o neplatnosti dojednaní o úrokoch pre rozpor s dobrými mravmi má preto oporu vo vykonanom dokazovaní (§ 39 Občianskeho zákonníka v spojení s § 41 Občianskeho zákonníka).“

96. Ako uviedol Ústavný súd SR: „Pokiaľ je však zmluvná podmienka až v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória u prax navyše označujú za fakticky nerovný, nevyvážený, nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom.“ (Uznesenie Ústavného súdu SR z 24.2.2011, IV.ÚS 55/201-19).

97. Je potrebné navyše zdôrazniť, že odplata za poskytnutie úveru musí byť úmerná okrem iného aj bonite klienta, pričom vzhľadom na nároky, ktoré na dodávateľa kladie újinné právo a s poukazom na ust. § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch je plne opodstatnené vyžadovať v súdnom konaní preukázanie skúmania bonity klienta žalobcom. Pokiaľ si žalobca uplatňuje právo na plnenie zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, je nutné vyhodnotiť, či pri uzatvorení zmluvy boli splnené všetky povinnosti a podmienky, ktoré na tieto zmluvné vzťahy kladie právna úprava zameraná na ochranu spotrebiteľa, t.j. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, zákon o spotrebiteľských úveroch a ďalšie. Bolo na žalobcovi, aby tento preukázal, že bonitu žalovaného náležite skúmal, že si splnil povinnosť vyplývajúcu mu z ust. § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch.

98. Z vykonaného dokazovania súdu je zrejmé, že pri overovaní bonity žalovanej právny predchodca žalobcu mal nejaké údaje o výške príjmu žalovanej, avšak nebolo preukázané, či s odbornou starostlivosťou pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere posúdil schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

99. Pre účely posúdenia splnenia povinnosti uloženej dodávateľovi v ust. 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch nie je smerodajné, aká bola reálna finančná, majetková, sociálna situácia spotrebiteľa, ale akým spôsobom dodávateľ pristupoval k zisťovaniu a hodnoteniu bonity klienta. Odborná starostlivosť predpokladá overenie údajov, ktoré dlžník veriteľovi uviedol, resp. objektívne

podložil minimálne potvrdením zamestnávateľa, nepochybne kľúčová je i povinnosť veriteľa využívať verejne dostupné informácie, akými sú, napr. štátom publikované údaje o životnom a existenčnom minime podľa zákona č. 110/2006 Z. z. a tieto porovnávať so známymi alebo od spotrebiteľa zistenými (nie iba tvrdenými) informáciami o jeho príjmoch a výdavkoch (rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 33Cdo/2178/2018). Overovanie bonity žalovaného iba na podklade informácií poskytnutých žalovaným v žiadosti o poskytnutie úveru a z reportu zo Sociálnej poisťovne a prostredníctvom Spoločného registra bankových informácií, nemožno považovať za posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať úver s odbornou starostlivosťou (porovnaj rozhodnutie Krajského súdu v Prešove č.k. 2CoCsp/20/2020 z 23. 09. 2020).

100. Postup žalobcu pri skúmaní bonity spotrebiteľa preukázaný v konaní sa javí iba formálny a nezodpovedajúci odbornej starostlivosťi. S odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver nie je možné bez porovnania mesačných príjmov a výdavkov žiadateľa. Len samotné zhromaždenie informácií o klientovi, a navyše neúplné, nemožno samo o sebe považovať za náležité splnenie si povinnosti vyplývajúcej z ust. § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. Takýto spôsob zisťovania bonity klienta možno charakterizovať ako posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa (bez zistenej výšky mesačných nákladov na bývanie a jeho iných výdavkov) a účelové použitie údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa na vytvorenie zdania väčšej schopnosti spotrebiteľa splácať úver, ako tomu v skutočnosti je, čo spôsobuje bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru podľa § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch.

101. V danom prípade bolo preukázané, aby žalobca mal k dispozícii doklad o príjme žalovanej (potvrdenie výplatu dôchodku), avšak nepreukázal, že mal nejaké doklady o výdavkoch žalovanej, najmä nákladoch na bývanie, doklady SIPO, prípadne výpis z bežného účtu, pri uzatváraní zmluvy. Zo zoznamu dokladov k Flexipôžičke je zrejmé, že žalovaná okrem identifikačných dokladov predložila pri uzatváraní zmluvy iba potvrdenie o poberaní dôchodku v sume 265,20 eur. Napriek uvedenému jej právny predchodca žalobcu poskytol úver 1500,- eur, ktorý bolo potrebné splácať splátkami po 55,79 eur mesačne, hoci z výpisu SRBI (spoločného registra bankových informácií) mu bolo zrejmé, že v čase bezprostredne predchádzajúceho uzatvárania zmluvy (v novembri 2015), boli žalovanej odmietnuté dve žiadosti o poskytnutie úveru vo výške 1000,- eur, 2000,- eur a predtým júli 2015 o poskytnutie úveru vo výške 4000,- eur. Napriek tak nízkemu preukázanému príjmu (265,20 eur mesačne), žalobca ďalej neskúmal výdavky žalovanej na bývanie a bežné živobytie.

102. Uvedené tak nie je možné považovať za skúmanie schopnosti splácať spotrebiteľský úver s odbornou starostlivosťou tak, ako to vyžaduje § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch spolu s prislúchajúcou judikatúrou. Poskytnutý spotrebiteľský úver je tak potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov (§§ 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch).

103. Povinnosť súdu ex officio zisťovať, či došlo k skúmaniu bonity spotrebiteľa vyplýva z rozhodnutia Súdneho dvora EÚ C-679/18, podľa ktorého článku 8 a 23 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS sa majú vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu ukladajú povinnosť preskúmať ex officio existenciu porušenia povinnosti stanovenej v článku 8 tejto smernice, podľa ktorej veriteľ musí pred uzavretím zmluvy posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa, a vyvodiť dôsledky, ktoré z porušenia tejto povinnosti vyplývajú vo vnútroštátnom práve, pod podmienkou, že sankcie spĺňajú požiadavky podľa uvedeného článku 23. Články 8 a 23 smernice 2008/48 sa majú ďalej vykladať v tom zmysle, že bránia vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej sa sankcia za porušenie povinnosti veriteľa posúdiť pred uzavretím zmluvy úverovú bonitu spotrebiteľa, ktorá spočíva v neplatnosti zmluvy o úvere spojenej s povinnosťou spotrebiteľa vrátiť veriteľovi poskytnutú sumu istiny v dobe primeranej jeho možnostiam, uplatní len pod podmienkou, že daný spotrebiteľ túto neplatnosť namietne, a to v trojročnej premlčacej dobe.

104. Podľa Rozsudku Súdneho dvora (šiesta komora) z 10. júna 2021 C 303/20, Ultimo Portfolio Investment (Luxembourg) SA proti KM, za účasti: Prokuratura Okręgowa w Kielcach. Článok 23 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS sa má vykladať v tom zmysle, že preskúmanie účinnej, primeranej a odrádzajúcej povahy sankcií ustanovených v tomto článku za porušenie najmä povinnosti posúdiť

úverovú bonitu spotrebiteľa uloženej v článku 8 tejto smernice sa musí vykonať tak, že sa v súlade s článkom 288 tretím odsekom ZFEÚ zohľadní nielen ustanovenie vnútroštátneho práva, ktoré bolo prijaté osobitne na účely prebratia uvedenej smernice, ale takisto všetky iné ustanovenia tohto práva, pričom sa musia vykladať v čo najväčšej možnej miere s ohľadom na znenie a ciele tejto smernice tak, aby uvedené sankcie splnili požiadavky stanovené v článku 23 tejto smernice.

105. Pri súčasnom poskytnutí úveru s úrokom odporujúcom dobrým mravom a za situácie, keď bol poskytnutý spotrebiteľovi úver bez náležitého posúdenia jeho bonity, nemožno žalobcovi priznať okrem istiny iný nárok z predmetnej spotrebiteľskej zmluvy.

106. V tejto súvislosti súd poukazuje na skutočnosť, že vychádzal zo skutočností a dôkazov žalobcom predložených, pričom v súlade s § 154 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany možno uplatniť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí. Toto ustanovenie sa použije vo vzťahu k dodávateľovi aj v spotrebiteľskej veci.

107. Súd sa ďalej zaoberal skutočnosťou, či spotrebiteľská zmluva obsahuje všetky obligatórne náležitosti vyžadované zákonom o spotrebiteľských úveroch účinným v čase jej uzavretia.

108. Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať aj celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie (§ 9 ods. 2 písm. g) zákona o spotrebiteľských úveroch.

109. V zmluve výška poskytnutého úveru bola uvedená sumou 1500,- eur. Žalobca tvrdí, že sa jedná o sumu aj odovzdanú žalovanej. Avšak zo samotného výpisu z úverového účtu žalovanej je zrejmé, že okamžite s poskytnutím spotrebiteľského úveru bol žalovanej zaúčtovaný a odrátaný poplatok za poskytnutie úveru vo výške 30,- eur.

110. Ak na účet žalovanej bola pripísaná suma úveru, v zápätí z nej žalobca zinkasoval, „ihneď vzal späť sumu poplatku 30 eur, teda reálne žalovaná disponovala nie istinou úveru 1500,- eur, ale sumou 1470,- eur krátenou o zinkasovaný poplatok. Takýto postup žalobcu rozhodne nepotvrdzuje, že žalovanej žalobca úver reálne poskytol vo výške dohodnutej sumy v zmluve o to viac, keď uvedený postup iba potvrdzuje, že prioritným záujmom dodávateľa (veriteľa) bol ekonomický profit, prioritne a ihneď získať poplatok, ktorý sa ale mal splácať v rámci nákladov spotrebiteľa súvisiacich s poskytnutím úveru v priebehu trvania celého zmluvného vzťahu. Za tejto situácie je preukázané, že žalovaná disponovala reálne sumou úveru iba vo výške 1470,- eur a ak v zmluve bola výška úveru uvedená sumou 1500,- eur bola uvedená nesprávne. Pre absenciu tejto obligatórnej náležitosti zmluvy (§ 9 ods. 2 písm. g) je potrebné považovať tento spotrebiteľský úver za úver bez poplatkov a bez úrokov, ako to vyplýva z cit. ust. § 11 ods. 1 písm. b) zák. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu podpísania zmluvy (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Žiline sp.zn. 10CoCsp/15/2021 z 27. 10. 2021 v obdobnej veci žalobcu).

111. Podľa § 298 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) súd môže v rozsudku, ktorý sa týka spotrebiteľského sporu, aj bez návrhu vysloviť, že určitá zmluvná podmienka používaná dodávateľom v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou je neprijateľná; v takom prípade súd uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

112. Podľa § 298 ods. 2 CSP ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takej zmluvnej podmienky, nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takej zmluvnej podmienky alebo mu na základe takej zmluvnej podmienky uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

113. Žalovaná prostredníctvom svojho právneho zástupca domáhala sa aj určenia vo výroku rozhodnutia, že zmluvná podmienka - Poplatok za poskytnutie úveru: 30,- eur splatný najneskôr ku dňu prvého čerpania úveru, uvedená v čl. I. bode 7. Zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru „Flexipôžička“ zo dňa 8.12.2015 je neprijateľná.

114. V súlade s § 220 ods. 2 CSP súd zohľadňuje aj ustálenú rozhodovaciu prax súdov a poukazuje na vyššie cit. ust. § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka a najmä na interpretačné pravidlo citované v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 4 Obdo 45/2012 zo dňa 24. júna 2013, podľa ktorého „pri nejednoznačnom výklade akejkolvek problematiky týkajúcej sa ochrany spotrebiteľa, je potrebné uprednostniť vždy ten výklad, ktorý sleduje záujem spotrebiteľa“.

115. Súd z dôvodu odlišnej judikatúry vyšších súdov ohľadne poplatku obdobného typu (za spracovanie úveru, poskytnutie úveru) priklonil sa k judikatúre uprednostňujúcej výklad, ktorý sleduje záujem spotrebiteľa.

116. Súd je toho názoru, že označenú zmluvnú podmienku možno považovať za neprijateľnú s poukazom na ustanovenie §53 ods. 5 Občianskeho zákonníka. Súd poukazuje na skutočnosť, že zmluva a jej súčasť (všeobecné obchodné podmienky) je typickou formulárovou zmluvou, ktorú uzatvoril dodávateľ so spotrebiteľom a teda jednoznačne sa jedná o zmluvu spotrebiteľskú v zmysle príslušných ustanovení §52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Citovanú zmluvnú podmienku súd považoval za neprijateľnú, pretože nebola individuálne dohodnutá a súčasne jednoznačne spôsobuje nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán na úkor žalovanej ako spotrebiteľa.

117. Vo vzťahu k poplatku za poskytnutie úveru je potrebné poukázať na ust. § 53 ods. 4 písm. t) Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy, podľa ktorého za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa plnenie za službu, ktorej poskytnutie dodávateľom v prevažnej miere nesleduje záujmy spotrebiteľa. Ust. § 53 ods. 4 písm. t) Občianskeho zákonníka bolo prijaté zákonom č. 102/2014 Z.z. s účinnosťou od 13.06.2014 s prechodným ustanovením § 879p Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ust. § 53 ods. 4 písm. t) Občianskeho zákonníka sa spravujú aj právne vzťahy vzniknuté pred 13.06.2014. Poplatok by mal korešpondovať nejakému predmetu plnenia. Žalobca bližšie nešpecifikoval, aké skutočné plnenie dostáva spotrebiteľ, keď zaň má zaplatiť poplatok 30,- eur pri poskytnutom úvere 1500,- eur, nakoľko za poskytnutie úveru spotrebiteľ zaplatí odmenu v podobe úrokov. Zákon o spotrebiteľských úveroch síce predpokladá okrem úrokov aj inštitút poplatku, ale je nevyhnutné, aby sa ním platilo skutočné plnenie spotrebiteľovi a v jeho záujme. Dá sa len predpokladať, že poplatok za poskytnutie úveru je zrejme poplatkom za akúsi administratívnu agendu s tým spojenú. Aj keby sa pripustil takýto vedľajší predmet plnenia, súd považuje za neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorej zodpovedá poplatok za vedľajšie plnenie, ktoré si spotrebiteľ neobjednal a ktoré slúži výlučne v prospech dodávateľa. Súd poukazuje na argumentáciu Vrchného krajského súdu Karlsruhe z 3.mája 2011 (17 U 192/10), v ktorom sa konštatuje záver, že poplatky za spracovanie pri poskytnutí spotrebiteľského úveru sú neprijateľné „Ak banka od spotrebiteľov požaduje poplatok za spracovanie pri poskytovaní spotrebiteľského úveru, poškodzuje tým spotrebiteľov a vystavuje ich neprijateľnému vedľajšiemu dojednaniu o cene“. Vyšší krajský súd potvrdil rozhodovaciu líniu, podľa ktorej je pre spotrebiteľa vždy neprijateľné spoplatňovanie akýchkoľvek úkonov a služieb dodávateľa, ktorými spotrebiteľovi neposkytuje skutočné protiplnenie, ale naopak tieto sú poskytované (vykonávané) vo vlastnom záujme dodávateľa. Ak dodávateľ využíva spoplatnenie konkrétnych úkonov alebo služieb, môže na spotrebiteľa prenášať len také nákladové bremeno, ktoré bude sledovať prospech spotrebiteľa v prevažnej miere. Ak poskytovateľ úveru má riadne s odbornou starostlivosťou poskytovať úvery, teda podnikat' podľa svojho licencovaného predmetu podnikania, nemôže poskytnúť úver bez toho, aby so spotrebiteľom uzatvoril zmluvu, ktorá v prípade spotrebiteľského úveru musela mať pod sankciou neplatnosti písomnú formu. Ide teda o činnosť, ktorá je pre poskytovateľa úveru nevyhnutná na to, aby mohol spotrebiteľom poskytovať úvery a spotrebiteľia sú za poskytnuté úvery povinní zaplatiť odmenu. Samotné spoplatnenie úkonu uzatvorenia zmluvy v prevažnej miere nesleduje záujmy spotrebiteľa, a preto predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku. Pokiaľ ide o dojednanie poplatku za poskytnutie úveru vo výške 30,- eur, súd uvádza, že neprijateľnou zmluvnou podmienkou je podmienka, ktorá vyvoláva v neprospech spotrebiteľa, ako slabšej zmluvnej strany, hrubú nerovnováhu. Znaky neprijateľnej zmluvnej podmienky napĺňa nielen podmienka, ktorá je neprimeraná (napr. neprimeraná sankcia za porušenie záväzku spotrebiteľa), ale aj podmienka, ktorá je neurčitá alebo je v rozpore s „ratio legis“ zákonného ustanovenia, podľa ktorého bola dojednaná. Vo

vzťahu k ust. § 499 Obchodného zákonníka je nutné konštatovať, že predmetné ustanovenie upravuje možnosť dojednanja odplaty za tzv. „rezervovanie“ prostriedkov veriteľa pre dlžníka, ide o odplatu za to, že veriteľ od uzavretia zmluvy o úvere s týmto nemôže disponovať a čaká na to, kedy, v akej výške a či vôbec ich dlžník reálne bude čerpať. V predmetnom prípade však už z Oznámenia o splnení obchodných podmienok pre čerpanie Flexipôžičky z 8.12.2015 vyplýva, že záväzný termín čerpania úveru pre žalovanú je 8.12.2015 v celej výške 1500,- eur. Žalobcovi je už v čase uzavretia zmluvy zrejmé, že dlžník žiada o čerpanie finančných prostriedkov okamžite, t.j. momentom uzatvorenia zmluvy, a to v plnej výške určenej zmluvou. Obdobie „rezervácie“ prostriedkov tak v danom prípade nenastáva, a preto dojednanie poplatku za poskytnutie úveru je neprijateľné s poukazom na ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, keďže spotrebiteľovi zaň nie je poskytnuté zo strany veriteľa žiadne protiplnenie. Krajský súd v Prešove vo veci 18Co/109/2011 konštatoval, že cit. „neprijateľnou zmluvnou podmienkou je podmienka, ktorá vyvoláva v neprospech spotrebiteľa, ako slabšej zmluvnej strany, hrubú nerovnováhu. Znaky neprijateľnej zmluvnej podmienky napĺňa nielen podmienka, ktorá je neprimeraná (napr. neprimeraná sankcia za porušenie záväzku spotrebiteľa), ale aj podmienka, ktorá je neurčitá alebo je v rozpore s „ratio legis“ zákonného ustanovenia, podľa ktorého bola dojednaná (napr. úroky z omeškania nad limit podľa nar. vl. 87/1995 Z.z.). Za neprijateľnú považuje odvolací súd aj zmluvnú podmienku, ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa (tzv. teória skutočného plnenia spomínaná najčastejšie v súvislosti s poplatkami v spotrebiteľských úverových vzťahoch)“. V danom prípade odplatu za poskytnutie úveru predstavuje dojednaný úrok ako cena úveru, a preto nemôže obstať poplatok ani ako ďalšie plnenie toho istého charakteru a účelu, len pod iným názvom. Poplatky za služby spojené s administratívnou agendou navyše predstavujú plnenia, ktoré nie sú v záujme spotrebiteľa a konanie dodávateľa spočívajúce v účtovaní takýchto poplatkov možno hodnotiť vo vzťahu k spotrebiteľovi ako poškodzujúce. Z neprijateľnej zmluvnej podmienky žalovanému nevznikol nárok na plnenie voči žalobcovi, keďže neprijateľná zmluvná podmienka je neplatná s poukazom na ust. § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka (v súvislosti s vyhlásenou neprijateľnou podmienkou porovnaj napríklad Rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 8CoCsp/7/2021 z 13. 12. 2021).

118. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti je potrebné úver z predmetnej zmluvy považovať za bezúročný a bez poplatkov, a preto je treba vychádzať z toho, že žalovaná by mala žalobcovi vrátiť len sumu skutočne poskytnutého úveru.

119. Keďže žalobca má v danom prípade na základe predmetnej úverovej zmluvy nárok iba na istinu úveru, žalovaného tak súd zaviazal na úhradu nesplatenej nepremlčanej istiny úveru v sume 10.166,63 eur.

120. Žalovanej bol poskytnutý úver 1500,- eur, preto po odrátaní úhrad v sume 1455,69 eur, žalovaná je povinná uhradiť iba istiny 44,31 eur, pričom v uvedenom rozsahu nebol ani nárok žalobcu žalovanou rozporovaný. Žalovanú tak súd zaviazal na úhradu nesplatenej a nepremlčanej istiny v uvedenej sume a vo zvyšnej časti súd žalobu žalobcu zamietol.

121. Žalobcovi súd priznal aj nárok na úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 44,31 eur od 18.7.2018 do zaplatenia.

122. Všeobecnou požiadavkou toho, aby bolo možné písomnosť považovať za doručенú je, aby adresát mal objektívnu možnosť sa s touto oboznámiť. Pokiaľ je obsahom zásielky právny úkon, potom sa zásielka považuje za doručенú najmä jej prevzatím, ale aj vtedy, ak jej adresát bude mať objektívnu možnosť oboznámiť sa s obsahom prejavu vôle v ňom vyjadrenej, t.j. akonáhle sa dostane prejav vôle do sféry jeho dispozície(uznesenie Najvyššieho súdu SR z 28. januára 2011, sp. zn. 5 Cdo 129/2010).

123. Slovné spojenie „dostane do sféry jeho dispozície“ nemožno vykladať v zmysle procesných predpisov. Je ním treba rozumieť konkrétnu možnosť neprítomnej osoby oboznámiť sa s jej adresovaným právnym úkonom. Právna teória a súdna prax za takú možnosť považuje nielen samotné prevzatie písomného hmotnoprávneho úkonu adresátom, ale aj tie prípady, keď dorúčením listu alebo telegramu obsahujúceho prejav vôle do bytu adresáta či do jeho poštovej schránky, príp. i v hodením oznámenia o uložení takej zásielky do poštovej schránky adresát úkonu nadobudol objektívnu možnosť oboznámiť sa s obsahom zásielky. Pritom nie je nevyhnutné, aby sa adresát skutočne oboznámil s obsahom právneho úkonu. Stačí, ak mal objektívne príležitosť tak urobiť.

124. Jednostranný písomný prejav vôle je účinný voči adresátovi v okamihu, resp. dňom ocitnutia sa v jeho dispozičnej sfére a možnosťou adresáta oboznámiť sa s jeho obsahom (napr. vloženie do poštovej schránky v mieste bydliska adresáta, ak sa tam zdržiava). Nie je prípadne rozhodné, že sa adresát nedozvedel v tento deň o obsahu právneho úkonu (Uz NS ČR z 26. 4. 2007, sp. zn. 28 Cdo 1334/2006).

125. Žalovaná sa s plnením svojho peňažného záväzku dostal do omeškania, zaviazal ju súd aj na zaplatenie úroku z omeškania z dlžnej istiny v žalobcom požadovanej výške 5% ročne od 18.7.2018 do zaplatenia, ktorá výška je v súlade s príslušnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka v spojení s nariadením vlády z priznanej sumy.

126. Konečná splatnosť úveru z dôvodu zosplatnenia nastala dňa 21.6.2018, pričom mimoriadne vyhlásenie splatnosti si žalovaná podľa predloženej doručky prevzala dňa 10.7.2018. Dlžnú sumu mala uhradiť do 7 dní. Žalovaná tak bola dňa 18.7.2018 nepochybne v omeškaní a súd žalobcovi od uvedeného dňa mohol priznať nárok na úrok z omeškania.

127. Keďže ide o spotrebiteľskú zmluvu, výšku úroku súd priznal s poukazom na ust. § 517, ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 Nariadenia Vlády SR č. 87/95 Z.z. Ku dňu 18.7.2018 bola základná úroková sadzba európskej centrálnej banky vo výške 0,0 % p.a., úroky z omeškania tak predstavujú 5 % ročne.

128. Podľa § 251 CSP trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

129. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

130. Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

131. Podľa § 262 ods. 1, ods. 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

132. Z pôvodne uplatnenej sumy 466,05 eur s príslušenstvom, žalobca dôvodne uplatňoval sumu 44,31 eur spolu s príslušenstvom, vo zvyšku súd žalobu zamietol.

133. Žalobcov úspech tak predstavoval 9,51% a neúspech 90,49%, čo je naopak úspech žalovanej. Úspešnejšej žalovanej tak po odrátaní neúspechu od jej úspechu vznikol proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 81 % ($90,49\% - 9,51\% = 80,98\%$), ktorý jej súd aj priznal.

134. V zmysle platnej právnej úpravy o konkrétnej výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Vranov nad Topľou, písomne, v príslušnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,

- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolaie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.